

Methode Literatuuronderzoek Beslisvaardigheid en wilsbekwaamheid

Inhoudsopgave

Uitgangsvragen	2
Literatuurprotocol	2

Uitgangsvragen

Op basis van de opgehaalde knelpunten, heeft de werkgroep uitgangsvragen voor de handreiking opgesteld:

1. Wat is de kern en positie van het begrip wilsbekwaamheid in de zorgpraktijk?
2. In welke situatie kan een expliciete beoordeling van wilsbekwaamheid ter zake nuttig zijn en wat is het beleid bij schriftelijke wilsverklaringen en hoogstpersoonlijke beslissingen? (Komt voort uit de eerstgenoemde categorie van knelpunten: 'Aanleidingen voor een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling')
3. Op welke manier kan iemands beslisvaardigheid optimaal ondersteund worden? (Komt voort uit de 2^e categorie van knelpunten: 'Alternatieven voor een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling')
 - a. Op welke manier kan mogelijk verminderde beslisvaardigheid herkend en geëxploreerd worden?
 - b. Op welke manier kan de ondersteuning van iemands beslisvaardigheid vormgegeven worden?
4. Op welke manier kan een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling het beste uitgevoerd worden en wat is hiervoor nodig?

Literatuurprotocol

Voor uitgangsvragen 2 t/m 4 werden de volgende zoekvragen opgesteld:

Uitgangsvraag	Zoekvraag
1	Geen
2	Bij welk soort besluitvorming en op basis van welke overwegingen kan besloten worden tot een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling ter zake?
3	Op welke manier kan iemands beslisvaardigheid optimaal ondersteund worden? - Welke factoren beïnvloeden iemands beslisvaardigheid? - o Welke signalen van mogelijk verminderde beslisvaardigheid zijn er? - Wat betekent dit voor het ondersteunen van beslisvaardigheid?
4	A. Op welke manier kan een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling het beste uitgevoerd worden? - Op basis van welke criteria? - Door wie?
	B. Hoe wordt een expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling vastgelegd en teruggekoppeld aan de betrokkenen?

De volgende PICO werd hiervoor opgesteld:

Patient	(Doelpopulatie): ouderen en mensen met een verstandelijke beperking
Intervention	Beslisvaardigheidsondersteuning
Control	Wilsbekwaamheidsbeoordeling
Outcome	Autonomie/participatie van de cliënt, uitoefening van mensenrechten, psychologische toestand.

De volgende zoektermen zijn gebruikt in de database van Ovid-Medline. Dezelfde zoekstrategie werd gebruikt in de databases Embase, Psycinfo, Cinahl en Web of Science, en indien nodig eerst aangepast aan de invoervereisten van de betreffende database.

Onderdeel	Zoektermen
Patient	exp Mental Disorders/ or mentally disabled persons/ or mentally ill persons/ or exp Dementia/ or exp Mental Competency/ or mental competenc*.mp. or exp Treatment Refusal/ or treatment refusal.mp. or exp Intellectual Disability/ or intellectual disabilit*.mp. or elderly.mp. or exp Aged/ or traumatic brain injur*.mp. or exp Brain Injuries, Traumatic/ or learning disabilit*.mp. or exp Learning Disabilities/ or exp Developmental Disabilities/ or developmental disability*.mp. or stroke*.mp. or exp Stroke/ or exp Stroke Rehabilitation/ or exp Alzheimer Disease/ or exp Aging/
	AND
Intervention	exp Decision Making/ or decision making*.mp. or clinical decision making.mp. or exp Clinical Decision-Making/ or supported decision making.mp. or delivery of health care.mp. or "Delivery of Health Care"/ or healthcare decision*.mp. or health care decision*.mp.
	AND
Control	exp Judgment/ or judge*.mp. or exp "Outcome and Process Assessment, Health Care"/ or exp Needs Assessment/ or exp Outcome Assessment, Health Care/ or exp Personality Assessment/ or exp Health Impact Assessment/ or exp Self-Assessment/ or assessment*.mp. or exp Patient Outcome Assessment/ or exp Geriatric Assessment/ or determining capacity.mp. or exp Process Assessment, Health Care/
	AND
Outcome	patient participation.mp. or exp Patient Participation/ or exp Personal Autonomy/ or autonom*.mp. or proxy.mp. or exp Proxy/ or human right*.mp. or exp Human Rights/ or advance directive*.mp. or exp Advance Directives/ or exp Stress, Psychological/ or experienced circumstance*.mp.
Toegepaste beperkingen	Limit to (yr="2008 -2020" and (dutch or english))

De volgende in- en exclusiecriteria zijn gebruikt:

Inclusiecriteria	Exclusiecriteria
• (Criteria bij) bepalen wilsbekwaamheid bij: Ouderen of mensen met verstandelijke beperkingen vanaf 12 jaar • Wanneer overgaan tot beoordelen van wilsbekwaamheid • Tools voor beoordelen wilsbekwaamheid • Wat te doen na vaststelling wilsbekwaamheid • Situaties of aanleiding tot beoordelen wilsbekwaamheid • Kinderen ≥ 12 jaar • Ondersteunen van iemands beslisvaardigheid zolang als dat nodig is	• Kinderen < 12 jaar • SDM bij risico's op genetisch overdraagbare aandoeningen en screening daarop • SDM bij niet-probleemgroepen (dus als er geen problemen zijn met wilsbekwaamheid) • Spoedeisende hulp beslissingen bij geen problemen met wilsbekwaamheid • Frailty assessments bij ouderen • Als het slechts een studie-protocol betreft • SDM rondom zwangerschap (en geen problemen met wilsbekwaamheid) • Behandeling bij div. soorten kanker (prostaat-of borst-) terwijl geen problemen met wilsbekwaamheid • Psychiatrie (bijv. schizofrenie), omdat dat een andere wet betreft (Wet Gedwongen GGZ)-Psychiatrie: niet de doelgroep-(vrijwel) alleen gaat over wettelijke vertegenwoordiger • Mental: alleen over wetten + implicaties

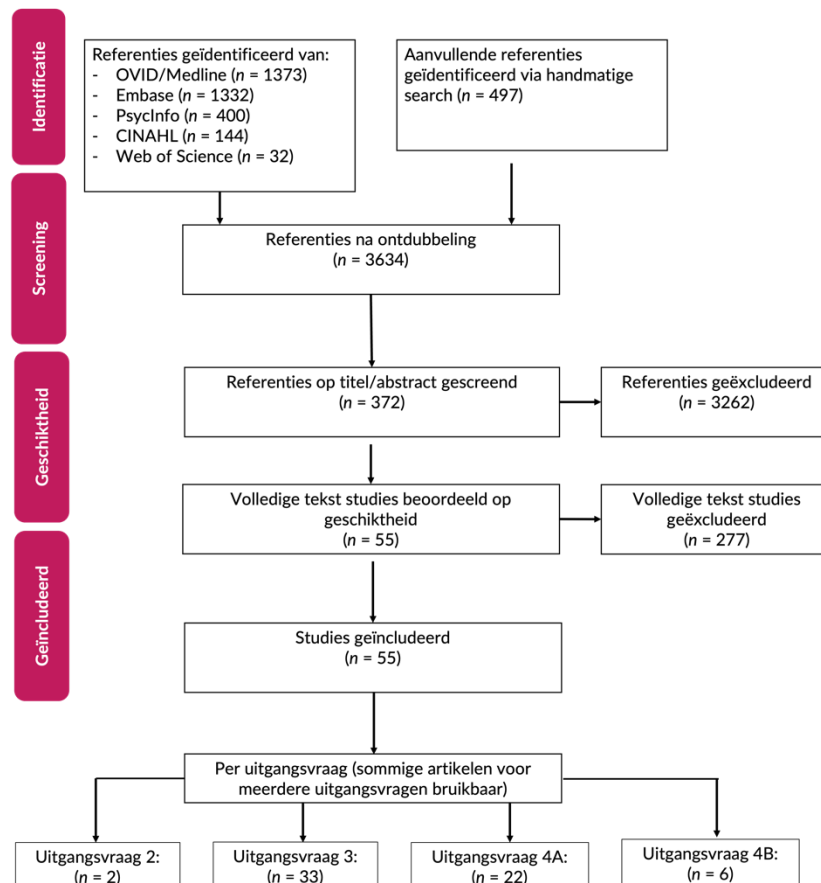
Aanvullende literatuursearch voor uitgangsvraag 3 in Pubmed:

```
((((((((((developmental disabil*[Title/Abstract]) OR (learning disabil*[Title/Abstract])) OR (intellectual disabil*[Title/Abstract])) OR (dementia[Title/Abstract])) OR (alzheimer[Title/Abstract])) OR (aged[Title])) OR (elder*[Title/Abstract])) OR (older[Title])) OR (ageing[Title])) OR (aging[Title])) AND (((((((((((mental competenc*[Title/Abstract]) OR (decision making capacity[Title/Abstract])) OR (decision-making capacity[Title/Abstract])) OR (decisional capacity[Title/Abstract])) OR (decisional incapacity[Title/Abstract])) OR (decision-making incapacity[Title/Abstract])) OR (decision making incapacity[Title/Abstract])) OR (((supported decision making[Title/Abstract]) OR (supported decision-making[Title/Abstract])) OR (collaborative decision making[Title/Abstract])) OR (collaborative decision-making[Title/Abstract]))))
```

De volgende in- en exclusiecriteria werden gebruikt bij het selecteren van de artikelen, eerst op basis van titels en abstracts en daarna op basis van volledige tekst.

Inclusiecriteria	Exclusiecriteria
- Patiënten/cliënten met beperkingen in beslisvaardigheid of waarbij dit (door een aandoening) in de toekomst wordt verwacht - Interventies die ingaan op, of studies die inzicht geven in manieren van, het ondersteunen van de beslisvaardigheid van patiënten/cliënten en hun naasten (zolang het gaat om het ondersteunen van de beslisvaardigheid bij de patient/client)	- Patiënten die volledig wilsonbekwaam zijn - Besluitvorming door surrogaten/proxies - Advance care planning gerelateerde interventies waarbij niet expliciet wordt ingegaan op het ondersteunen van beslisvaardigheid - Shared decision making waarbij de doelgroep niet voldoet aan de inclusiecriteria (Patiënten/cliënten met beperkingen in beslisvaardigheid of waarbij dit (door een aandoening) in de toekomst wordt verwacht) - Studies die de expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling beschrijven waarbij niet expliciet wordt ingegaan op het ondersteunen van beslisvaardigheid - Studies die alleen een incidentie of (punt)prevalentie geven over de mate waarin beslisvaardigheid ondersteund wordt waarbij niet expliciet wordt ingegaan op het ondersteunen van beslisvaardigheid - Studies anderstalig dan Nederlands/Engels

Onderstaand figuur geeft een overzicht van alle genomen stappen in het literatuuronderzoek.



	Eerste search (Uitgevoerd: 3-2-2021)					Aanvullende search (uitgevoerd: 7-10-2021)
Resultaten per database	Medline 1373	Embase 1332	PsycInfo 400	Cinahl 144	Web of Science 32	Pubmed 497
Totaal (na ontdubbeling)	3137					497
Selectie op title/abstract	162 (exclusie: 2975)					210 (exclusie: 287)
Geen full tekst beschikbaar	24					16
Selectie op full text	29 (exclusie: 109)					26 (exclusie: 168)
Totaal searches	55					
Per uitgangsvraag (sommige artikelen voor meerdere uitgangsvragen bruikbaar)	Uitgangsvraag 2: 2 Uitgangsvraag 3: 33 Uitgangsvraag 4 (zoekvraag A): 22 Uitgangsvraag 4 (zoekvraag B): 6M					